

Jane Austen på fransk

Det britiske forfatterikonet ville fylt 250 i høst. Det feires på kino og tv.

FOTO: YMER MEDIA

BBC HAR hele tre dramatiseringer på gang. Netflix frister med «Stolthet og fordom» i oppdatert serieversjon. Tv-kanalene kjenner sin besøkelsestid når 250-årsdagen for Jane Austens fødsel markeres i høst.

En tyvstart kommer i form av den franske kinofilmen «Jane Austen ødela kjærlighetslivet mitt».

– Hun eier romantisk komedie. Hun skapte romcom-sjangeren. Hun var den første kvinnen som drøftet kvinner med slik humor, erklærer regissør Laura Piani om sitt britiske idol.

– Og så har du de feministiske spørsmålene hun reiser. I dag må du ikke gifte deg for å overleve som kvinne i de fleste land. Men ideen om friheten du gir deg selv, om hvorvidt du vil ha barn, hvorvidt du jager en drøm eller ei: Alle disse temaene finnes i bøkene hennes, så de føles veldig moderne.

BEKYMRRINGSMELDING. Pianis film kretser rundt forfatterspiren og evig-singel-kandidaten Agathe (Camille Rutherford). Handlingen skrus til idet sistnevnte blir invitert til seminaropphold ved Austensenteret i Hampshire. Her blir det både skriving og romantikk.

– Jeg ville lage en romcom hvor skikkelsen ikke reddes av kjærlighet, presiserer Piani.

– Hun har et annet mål og skriver før hun er i stand til å elske. Selv om det er viktig å opprettholde sjangeren, er det viktigere å vise kvinner som ikke trenger redningsmenn, men som redder seg selv.

Filmen reflekterer også det nye datingparadigmets utfordringer. I likhet med Agathe jobbet Piani i kulturbokhandelen Shakespeare and Company. Angivelig er det langt mellom Tinder-eksportene i staben.

Ifølge regissøren blir det enda verre når lesehester lar litteraturens idealer styre forventningene – derav tittelen hennes.

– Jeg var omringet av mennesker som foretrakk en god bok fremfor en «fin kveld». Vi følte oss fullstendig i utakt med tiden, sukker hun, og legger til:

– Kjærlighet er en stor risiko, uten regler. Den er ingen algoritme. Det er bekymringsfullt at vi prøver å rasjonalisere noe som ikke kan rasjonaliseres.

METAPROSJEKT. I Storbritannia florerer adaptasjonskåringene før Austen-jubileet. The Guardian holder en knapp på Andrew Davies' «Stolthet og fordom» (1995), med Colin Firth i Darcy-rollen, som den ypperste. Hva med romanene som sådan?

– «Overtalelse», den siste, er favoritten min, røper Piani.

– Jeg falt for hovedpersonen, som føler at livet er over i en alder av 27. Når er det slutt, liksom? Jeg fant henne veldig bevegende.

– *Er det en fare for at Austen-prosjektet ditt drukner i alle de andre?*

– Jeg tviler, for dette er først og fremst en fransk film. Jeg har ikke modellert den på noe. Hvis den treffer Austen-publikummet, er det fabelaktig. Men jeg prøver ikke å konkurrere med *blockbusterne*.

Piani gestikulerer i en hotellsoba i Paris.

– Jeg dro til England for å besøke stedene Austen levde. Filmen refererer bøkene og livet hennes, og spørsmålene hun kan ha stilt seg. Det er definitivt noe «meta» over den. **D2**